

מתורתו של צדיק אביר יעקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת השי"ת שגלקטו מכל ספריו הק'

פרשת פנחס ה'תש"פ

קימת חצות מסוגלת לקבלת התפילה

צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו (במדבר כח ב). אפשר לרמז צו את במלוי צד"י וי"ו אל"ף תי"ו עם האותיות והכולל גימטריא 'הקימה בחצות', שצריך האדם להזדרז לקום בחצות לילה דעל ידי כך תהיה תפלתו ביום מרצה ומקבלת פראוי, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תהייה יב), כל העוסק בתורה בלילה חוט של חסד נמשך עליו ביום, שנאמר (תהלים מב ט) 'יומם יצוה ה' חסדו', משום ד'בלילה שירה עמי' (שם), וכיון דחוט של חסד נמשך עליו ביום זה הוא מסלה לקבלת התפלה. וזה שאמר צו את בני ישראל, היא קימה בחצות לילה כמו שכתבנו, וממילא את קרבני לחמי שהיא התפלה, תהיה ריח ניחחי, מקבלת ומרצה: (מחשוף הלבן פרשת פינחס)

מצפים לגאולה ואינם שבים בתשובה

והנה בעונות כל ימי ארץ הגלות בכל חצות לילה שהשכינה צועקת ומתעמתת על צערה בגלות, כל העולמות מזדעזעים ובוכים וצועקים עמה, והאבות והאמהות והשכטים ומשה רבנו עליו השלום וכל דורו וכל בני ישראל שבאותו עולם, כלם מתחננים ובוכים לפני הקדוש ברוך הוא באותה שעה על צערה של שכינה עד מתי הולכת ומצטערת. וזה הדבר בא להודיע משה רבנו עליו השלום לנשמות העתידות להיות באותו הדור האחרון הרואים בארץ הגלות יותר מדאי ואינם שמים לתת על לב מדוע ארץ הגלות הזו, והם באמת מאמינים שיבוא מלך המשיח ומקוים תשיעו ככל יום, אבל אינם מתעוררים לעשות תשובה שלמה שעל ידה יבוא, רק אומרים בפיהם 'כי לישועתך קוינו כל היום', והעקר חסר מהם שהיא התשובה:

אין נכון לצפות לגאולה בלא תשובה

ואפשר כי לזה נתפון הנביא עליו השלום שאמר (הושע יא ז) 'ועמי תלואים למשובתי ואל על יקראהו יחד לא ירומם', דלכאורה 'אל על יקראהו' אין לה הכנה. אמנם לפי האמור יבוא על נכון, שאומר 'ועמי תלואים', הינו עיניהם תלויים ומקוים מתי אגאלם מן הגלות ואשיבם לארצם כבראשונה, ואומרים בפיהם 'כי לישועתך קוינו כל היום', אבל אין בפיהם נכונה, כי הגאולה תלויה בתשובה, כמו שנאמר (ירמיה ג כב) 'שובו בני שובבים ארפה משובתיכם', כי אינם נגאלים בלי תשובה (סנהדרין צז). וזהו שאומר 'ועמי תלואים למשובתי', כמו שאומרים שמקוים שאשיבם למקומם, אבל משליכים הדבר עלי, שאומרים שתשועה זו תלויה ביד השם, שהוא ירחם עלינו ויפדנו מתוך הגלות, וזהו 'ואל על יקראהו', ואל על תרי מלי נינהו,

דהינו פעם אומרים 'אל' ה' תלויות עינינו שיגאלנו מן הגלות הזו, וזהו מלת 'ואל', ופעם אומרים 'על' ה' מטל העל של הגלות הזו, כמו (תהלים נה כג) 'השלך על ה' יהבך', ואין האמת כן, שהעקר הוא שיעשו תשובה. והדבר הזה שהוא התשובה שבה תלויה הגאולה אינם מתעצבים ומסכימים יחד לעשותה, וזהו 'יחד לא ירומם', דהינו אינם מסכימים יחד לעשות התרוממות שבה יגאלו, והיא התשובה כאמור, וזהו 'יחד לא ירומם' לעשות תשובה:

האבות והאמהות והשכטים בוכים על צער השכינה

וזהו שאמר משה רבנו עליו השלום כאן בפסוק אתם נצבים, אתם נצבים היום עם הכולל גימטריא 'בגלות איה רחל', שאומר משה רבנו עליו השלום לנשמות של הדור האחרון שבסוף הגלות, דעו לכם שצער גדול יש לשכינה בארץ הגלות שאין לו קץ, והאבות והאמהות והשכטים והזקנים והנשיאים והנביאים והחסידים והצדיקים בוכים ומתחננים לפני הקדוש ברוך הוא ואומרים איה השכינה שנסעה ונרחית ממקומה והיא בצער גדול, וזהו ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם בגלות צועקים ושואלים איה רחל שנסעה ממקומה והיא בצער גדול. וזה הדבר תלוי בידכם אתם בני הגולה, שבעונותיכם הגלות מתארך, וזה שאמר כל איש ישראל, מלת כל גימטריא 'הגולה' עם הכולל, ודהינו ישראל איש הגולה, כלומר לכם אתם ישראל בני הגולה אני אומר שתתעוררו ותדעו שהצער שמצטערת השכינה בשבילכם הוא, ותשובו בתשובה שלמה כדי שיתקיים מקרא שכתוב (ישעיה א כז) 'ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה':

(מחשוף הלבן פרשת נצבים)

אל יתייאש מהגאולה

אחרי נמכר גאולה תהיה לו אחד מאחיו יגאלנו או דדו או בן דדו יגאלנו וגו' (ויקרא כה מח-מט). אפשר לרמז, דאלה הפסוקים רומזים על ארץ הגלות, שלא יקוצו בני ישראל בארץ הגלות ולא יתיאשו מן הגאולה חס ושלום (סנהדרין צז), כי הקדוש ברוך הוא אמת ודבריו אמת, ולא יפר את בריתו שהבטיחם לפדותם. ומכמה אנפי יש בטחון לגאלתנו: חדא, דיעשה הקדוש ברוך הוא למען שמו הגדול המחלל בגוים, כמו שכתוב (יהושע ז ט) 'ומה תעשה לשמך הגדול', משום דאין השם שלם עד שיבוא משיח צדקנו, וכמו שכתוב (ישעיה מח יא) 'למעני למעני אעשה', וכמו שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים קטו א) 'לא לנו ה' לא לנו כי לשמך תן כבוד', ועוד, אמרו חכמים (מדרש תנחומא כי תצא יא), אין הכפא שלם עד שיבוא משיח צדקנו, שנאמר (שמות יז טז) 'כי יד על כס יה'. והכפא יש לו ארבע רגלים, שלש הם אבות העולם, והרביעית היא דוד המלך עליו השלום, והחסר הוא של דוד המלך עליו

השָׁלוֹם. וְאֶפְשֶׁר, דְּלֹא נִרְמַז בְּנִבְיָא (מלכים ב' יט לה) 'וְגוֹנוֹתַי
 עַל הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעַנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי. וְעַל
 זֶה גַם כֵּן נֶאֱמַר (עמוס ט יא) 'אֲקִים אֶת סִכַּת דָּוִד הַנְּפֹלֶת'.
 וְהָאֵל יִרְאֶה בְּרַחְמָיו צַעַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, וְיִקְרַב
 קִץ גְּאֻלְתָּנוּ. זֹאת וְעוֹד, יִרְאֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּצַרַת
 מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, דְּמַצְטַעַר בְּיַסוּרֵי בְּשִׁבִיל עֲזוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּאוֹתוֹ עוֹלָם (סנהדרין צג). וְעוֹד, יִרְאֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּצַעַר הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא בְּצַעַר גָּדוֹל יוֹתֵר מְדִי. זֹאת וְעוֹד,
 אִם יֵשׁ צַדִּיקִים בְּדוֹר שְׂמוֹסְרִים עֲצָמָם עַל צַעַר הַשְּׂכִינָה,
 וְאֵינָם מַחְזִיקִים טוֹבָה לְעֲצָמָם, הַמְּשִׁימִים עֲצָמָם כְּשִׁירִים.
 זֹאת וְעוֹד, אִם נִתְעוֹרְרוּ יִשְׂרָאֵל וְעָשׂוּ תְּשׁוּבָה (יומא פו.
 סנהדרין צז).

ישראל יגאלו אף שנראה להפך

וְזֶהוּ כְּנֶט הַפְּסוּקִים: אַחֲרֵי נִמְכַר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה לוֹ, מְדַבֵּר עַל
 קֹהֵל יִשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר, אֵף עַל פִּי שְׂאֵתָה רוּאָה עִם יִשְׂרָאֵל
 נִמְכַר בְּגָלוֹת וְנִתְאַרְךָ הִרְבֵּה זְמַן הַגְּאֻלָּה, אֵל תִּתְיָאֵשׁ מִן
 הַרְחָמִים כִּי סוּף סוּף גְּאֻלָּה תִּהְיֶה לוֹ. וְהִנֵּה נִמְכַר בְּמִלּוּי
 גִּמְטְרִיא 'עִמֵי קֹהֵל יִשְׂרָאֵל', לְרַמֵּז דְּעַל גְּלוֹת יִשְׂרָאֵל
 מְדַבֵּר:

הקב"ה יגאלם למען שמו

וּמִנְחָם אוֹתָם וּמְדַבֵּר עַל לְבָם שֶׁכַּמָּה דְּבָרִים יֵשׁ שֶׁהֵם סִבָּה
 לְגְאֻלָּה. הִרְאֵשׁוּנָה, אֶחָד מֵאַחֵינוּ יִגְאֻלְנוּ, אֶחָד הוּא הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אֶחָד וּמִיחָד מֵאַחֵינוּ, לְפִי שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא קָרָא לְיִשְׂרָאֵל אַחִים, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קכב ח) 'לְמַעַן אַחֵי
 וְרַעֲי', וְכִינּוּן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְיִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים אַחִים,
 הַמִּיחָד שֶׁבְּאַחִים הוּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. לְפִיכָּךְ אָמַר אֶחָד
 מֵאַחֵינוּ הוּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמִּיחָד שֶׁבְּאַחִים יִגְאֻלְנוּ,
 וְדִהֲיֵנוּ, שִׁירְאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעַן שְׁמוֹ, שְׂאִין הַשֵּׁם
 שְׁלָם כְּעוֹד יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, וְיִקְרַב הַגְּאֻלָּה:

הטעמים הנוספים לגאולה

זֹאת וְעוֹד, אוֹ דְדוֹ אוֹתִיּוֹת 'דָּוִד', דִּהֲיֵנוּ שִׁירְאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּצַעַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, שֶׁהוּא רִגְל רְבִיעִית
 לְכַסָּא וְחֹסֵר הַיּוֹם בְּגָלוֹת, יִרְאֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּצַעְרוֹ
 וְיִקְרַב הַגְּאֻלָּה. אוֹ כֵן דָּדוּ, הוּא 'כֵּן דָּוִד' שֶׁהוּא מְשִׁיחַ, יִרְאֶה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּצַעְרוֹ כְּמוֹ שֶׁכִּתְּבֵנוּ, וְיִקְרַב הַגְּאֻלָּה.
 אוֹ מְשָׂאֵר בְּשִׁרוֹ, שְׂאֵר רְאֵשֵׁי תְּבוֹת שְׂכִינַת אֵל רַם, דִּהֲיֵנוּ
 שִׁירְאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַעַר הַשְּׂכִינָה. אִי נְמִי, רוֹמַז עַל

הַצַּדִּיקִים שֶׁמַּצְטַעְרִים הִרְבֵּה עַל צַעַר הַשְּׂכִינָה וּמְשִׁימִים
 עֲצָמָם כְּשִׁירִים, וְעַל זֶה מְסִיִּם מִמְשַׁפְּחָתוֹ, כְּלוֹמֵר, אוֹתָם
 הַצַּדִּיקִים שֶׁמְשִׁימִים עֲצָמָם כְּשִׁירִים וְהֵם מִמְשַׁפְּחַת
 עִם יִשְׂרָאֵל, גַּם הֵם סִבָּה לְקִרְבַּ הַגְּאֻלָּה. אוֹ גְּדוּלָּה מִכָּלֵם
 הַשְּׂינָה יְדוּ וְנִגְאֻל, דִּהֲיֵנוּ נִתְעוֹרֵר הָעַם הַזֶּה בְּתְשׁוּבָה, שְׂאוּ
 הִיא הַשְּׂגִת יְדוּ וְנִגְאֻל:
 ה' בְּרַחְמָיו הִרְבִּים יַעֲשֶׂה לְמַעַן שְׁמוֹ, וְיִקְרַב בִּיאַת מְשִׁיחָנוּ
 בְּקִרְוֹב, בְּעִגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן:

(פיתוחי חותם פרשת בהר)

צער בני ישראל על הגלות

לְמָה נְמוֹת לְעֵינֶיךָ גַּם אֲנַחְנוּ גַּם אֲדַמְתָּנוּ קִנָּה אֲתָנוּ
 וְאֵת אֲדַמְתָּנוּ בְּלַחֵם וְנַחֲיָה אֲנַחְנוּ וְאֲדַמְתָּנוּ עַבְדִּים
 לְפָרְעָה וְתָן זָרַע וְנַחֲיָה וְלֹא נְמוֹת וְהֵאֲדַמָּה לֹא
 תִּשֵּׂם (בראשית מז יט). אֶפְשֶׁר לְרַמֵּז, דְּעֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 נִתְאַרְךָ עֲלֵיהֶם עַל הַגְּלוֹת וְקִצְוֵי בְּחִייהֶם, וּמַצְטַעְרִים
 וּמִתְאַוִּנְנִים עַל צַעַרְם שֶׁבִּין הָאֲמוֹת, וּמַצְטַעְרִים גַּם כֵּן
 עַל צַעַר אֲרֻצְנוֹ הַקְּדוֹשָׁה וְעַל בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתַפְאֲרָתֵנוּ עַד
 מְתֵי הֵם שׁוֹמְמִים, וּבְטָלָה עֲבוּדָה וּבְטָלָה תּוֹרָה, וְשׁוֹאֲלִים
 וּמְבַקְשִׁים מֵאֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁיִּשׁוּב יִרְחַמְנוּ, וְיָשִׁיב
 הָעֲבוּדָה לְמִקְוָמָה וְהַתּוֹרָה עַל מְכוּנָה. וְזֶהוּ שֶׁאָמַר לְמָה
 נְמוֹת לְעֵינֶיךָ, יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגִלוֹתָם
 וּבְצַעַרְם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, לְמָה נְמוֹת לְעֵינֶיךָ בְּגָלוֹת, גַּם
 אֲנַחְנוּ גַּם אֲדַמְתָּנוּ שֶׁהִיא אֲרֻץ הַקְּדוֹשָׁה. קִנָּה אֲתָנוּ וְאֵת
 אֲדַמְתָּנוּ בְּלַחֵם, דִּהֲיֵנוּ, פְּדָנוּ וְקִנָּה אוֹתָנוּ בְּשִׁבִיל שְׁנַעֲסֵק
 בַּתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת 'לַחֵם' בְּאֲדַמְתָּנוּ שֶׁהִיא קְדוֹשָׁה, וְנַחֲיָה
 אֲנַחְנוּ וְאֲדַמְתָּנוּ עַבְדִּים לְפָרְעוֹן הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ, שֶׁנַּחֲיָה
 עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּמְקַרְבִּים קִרְבָּנוֹת בְּאֲדַמְתָּנוּ. וְתָן זָרַע,
 דִּהֲיֵנוּ שְׁלַח לָנוּ מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ שֶׁהוּא זָרַע דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו
 הַשָּׁלוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (תהלים פט לה) 'זָרְעוּ לְעוֹלָם יִהְיֶה', וּבְזֶה
 וְנַחֲיָה, נִכְנָס בְּקִדְשָׁה שֶׁהִיא חַיִּים, וְלֹא נְמוֹת, וְלֹא נִשְׂאֵר
 בְּסִטְרָא אַחְרָא הַנִּקְרָאת סִטְרָא דְמוֹתָא, וְהֵאֲדַמָּה שֶׁהִיא
 אֲרֻצְנוֹ הַקְּדוֹשָׁה, לֹא תִשֵּׂם, לֹא תִשְׂאֵר שְׂמָמָה:
 יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שִׁירְאָה בְּעֵינֵינוּ וְיַחֲשֵׁ גְאֻלְתָּנוּ, אָמֵן כֵּן
 יְהִי רְצוֹן:

(פיתוחי חותם פרשת ויגש)

שווקי קטר

חידה שבועית: מה מבאר רבינו במה שדרשו חז"ל (חגיגה יב:), כַּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָה חוֹט שֶׁל חֶסֶד
 נִמְשָׁךְ עָלָיו בַּיּוֹם, לְגַבִּי מַה מוֹעִיל הַחוֹט שֶׁל חֶסֶד? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתומצתת!).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבור אביר יעקב'

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מוה"א אביר יעקב זי"ע (או מתוך עלון זה)
 בין שולחי התשובות תיערך הגרלה
 על סידור לשחרית מתיבתא
 בהוצאת "עוז והדר".

שם הזוכה בסידור לשחרית
 מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת צו:

הבחור יאיר מזרדאי מאלעד.

